

Apostladagen

Psalmer: L185, L Ps 42-43, 88, L170, 89

Texter: Jer 1:4-10, 1 Petr 2:4-10, Luk 5:1-11

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Jeremia 1:4-10

4 Herrens ord kom till mig. Han sade: 5 "Innan jag formade dig i moderlivet utvalde jag dig, och innan du kom fram ur modersskötet helgade jag dig. Jag satte dig till en profet för folken." 6 Men jag svarade: "O, Herre, Herre! Jag förstår inte att tala, ty jag är för ung." 7 Då sade Herren till mig: "Säg inte: Jag är för ung, utan gå vart jag än sänder dig och tala vad jag än befäller dig. 8 Frukta inte för dem, ty jag är med dig för att rädda dig, säger Herren." 9 Och Herren räckte ut sin hand, rörde vid min mun och sade till mig: "Se, jag lägger mina ord i din mun. 10 Jag sätter dig i dag över folk och riken, för att du ska rycka upp och bryta ner, förgöra och fördärva, bygga upp och plantera."

Herre, inskriv dessa ord i våra hjärtan. Amen.

Det är svårt att ge ett kristet vittnesbörd i dagens samhälle. De flesta människor är inte intresserade och vill inte lyssna. För hundra år sedan ingick katekesundervisning i skolorna. På den tiden var det helt normalt att barnen fick lära sig buden och trosartiklarna. Så är det inte längre. Samhället är präglad av en ateistisk världsuppfattning. Ändå finns bland många människor ett osunt intresse för "andlighet". Många vill ha en demokratisk folkkyrka som ger ett yttre sken av andlighet åt alla människors sätt att leva. Dessutom finns bland många en vidskeplig nyfikenhet på astrologi, spådom och övernaturliga fenomen. Man behöver bara öppna en tidning - till och med dagstidningen - så hittar man horoskop och stjärntecken. Filmer och böcker frossar i övernaturliga fenomen, andeväsen, häxeri och magi. Det betraktas som helt normalt och accepterat. Men toleransen är låg för det kristna budskapet. Till och med ohälsa bland befolkningen skyller man på det inflytande Luther haft och fortfarande har på vår kultur. Man anser att lutherdomen försökt kuva och hämma människor på ett ohälsosamt sätt med att inskräpa lydighet för Guds bud. Folk reagerar idag väldigt starkt mot sådant. Det ger bara dåligt samvete och kuvad självbild, menar man. Lutherdomens egentliga budskap om frälsningen av nåd allena är man helt blind för.

Jeremia blev kallad att förkunna Guds ord under en mycket tung tidsperiod. Han blev kallad till profet då han var mycket ung, i kung Josias trettionde regeringsår,

det är år 627 f. Kr. Han var därefter profet under Jojakims och Sidkias regeringstid fram till Jerusalems förstörelse år 586 f. Kr. Därefter blev han mot sin vilja förd i exil till Egypten av de judar som Nebukadnessar lämnat kvar i landet. I Egypten försvinner sedan spåren av Jeremia. Han tjänade som Herrens profet i mer än 40 år.

Vad säger oss denna historiska information? Ja, Jeremia blev profet då Josia var kung. Josia var gudfruktig, som kung David. Fem år efter Jeremias kallelse satte kung Josia templet i stånd och började en mycket välbehövlig reformation. Josia rörde upp efter tidigare kungar, sin far och farfar. Josias farfar Manasse var nog den mest ogudaktiga kung som regerat i Jerusalem. Han byggde altaren åt Baal i Herrens tempel. Han byggde altaren åt himmelens hela härskara på förgårdarna till templet. Han offrade sin son i eld åt avgudarna. Han utövade teckentyderi och svartkonst och skaffade sig andebesvärjare och spåmän. De som inte ville följa hans onda exempel blev dödade. Manasse uppfyllde Jerusalem med så mycket oskyldigt blod att Herren inte mer ville förlåta. Herren sade genom sina profeter att han skulle skölja Jerusalem rent som man sköljer ett fat och sedan vänder det upp och ner sedan man sköljt det. Näste kung på tronen, Amon, vandrade på samma väg som sin far. När Josia kom till makten startade han en reformation som för en kort tid sköt upp det straff Gud hotat med. Men när sedan Josias söner Jojakim och Sidkia och hans sonson Jojakin kom till makten gjorde de åter det som var ont i Herrens ögon. Det var under deras tid Gud verkställde straffet han hotat med. Folket fördes bort i fångenskap och han sköljde Jerusalem rent som man sköljer ett fat och sedan vänder det upp och ned. Jerusalems mur blev nedriven, templet revs och hela staden brändes upp i eld.

Jeremia blev sänd att förkunna Guds ord för en nation som vänt Herren ryggen och inte ville lyssna. Han blev sänd att vara Guds tjänare under en tid då Gud utgöt sin vrede över folket och sände lidande och död över alla som bodde i landet. Jeremias uppgift var att predika bättring, i hopp om att de som hörde budskapet skulle omvända sig. Han predikade att Guds straff över folkets avfall skulle verkställas, och det omgående, om folket inte omvände sig. Han förkunnade lagen så att de som blev straffade stod där utan ursäkt. Hur tror ni människorna välkomnade ett sådant budskap? Jeremia skulle också undervisa de troende så att de förstod Herrens gärningar och kunde hämta tröst i Guds säkra löften. Jeremia fick lida mycket av ogudaktiga människor för sitt vittnesbörds skull. Men vi läser i Jeremia bok att det som framför allt plågade honom var ensamheten. Gud hade nekat honom att gifta sig och som Herrens tjänare stod han i stort sett ensam. Han fick bära sitt uppdrag utan mänsklig hjälp och utan stöd. Hur orkade han?

Ser ni vilka stora paralleller det är mellan oss och Jeremia? Vi är kristna mitt i en icke-kristen omvärld. Som kristna är vi oftast ensamma på vår arbetsplats eller i skolan, ja, kanske till och med i vår släkt och vår egen familj. Vi vittnar om Kristus för människor som blir besvärade av det och inte vill lyssna. Ingen kommer då vi inbjuder dem. Som kristen känner man sig ibland väldigt ensam. Hur ska vi orka?

Jeremia hämtade kraft av Herrens försäkran: *"Innan jag formade dig i moderlivet utvalde jag dig, och innan du kom fram ur modersskötet helgade jag dig. Jag satte dig till en profet för folken."* (Jeremia 1:5) Trots ensamhet och motstånd kunde Jeremia hämta kraft från denna försäkran. Herren hade utvalt honom redan innan han blev formad i moderlivet. Han tillhörde Herren - han var Herrens dyrbara egendom. Redan innan han blev till var han fast förankrad i Herren - det var Guds eviga och nådiga beslut.

Herren har också utvalt oss till sin egendom redan innan vi blev till. I Efesierbrevet utbrister Paulus i denna lovprisning: *Välsignad är vår Herre Jesu Kristi Gud och Fader, som i Kristus har välsignat oss med all den himmelska världens andliga välsignelse, 4 liksom han innan världens grund blev lagd har utvalt oss i honom för att vi skulle vara heliga och fläckfria inför honom. 5 I sin kärlek har han genom Jesus Kristus förutbestämt att vi skulle tas upp som hans barn, enligt sin vilja och sitt beslut, 6 för att den härliga nåd som han har skänkt oss i den Ålskade ska prisas.* (Efesierbrevet 1:3-6) Före världens grund blev lagd har Gud utvalt oss och förutbestämt att vi skulle tas upp som hans barn. Vid vårt dop lät Gud oss få veta sitt eviga beslut. I vårt dop gjorde han oss till sina barn, precis som han av evighet beslutat att göra. Vårt dop försäkrar oss att vi tillhör honom. Jeremia kunde mitt i sin ensamhet och sitt lidande se tillbaka på den försäkran som Gud gav honom när han blev kallad. Samma slags försäkran och samma löften finner vi när vi ser tillbaka på vårt dop. Där tillkännagav Gud för oss att han utvalt oss och därför upptagit oss till sina barn. Vad som än sker så är vi fast förankrade i Herren. Vi tillhör honom. Och det är inte vårt beslut utan Guds nådiga beslut och hans verk.

Jeremia protesterade mot kallelsen att vara Herrens profet. Han sade: *"O, Herre, Herre! Jag förstår inte att tala, ty jag är för ung."* Då sade Herren till [honom]: *"Säg inte: Jag är för ung, utan gå vart jag än sänder dig och tala vad jag än befäller dig. 8 Frukta inte för dem, ty jag är med dig för att rädda dig, säger Herren."* Herren känner oss utan och innan och inget är dolt för honom. Guds befallning gjorde Jeremia frimodig. Jeremia var från och med nu en man som stod under Herrens befäl, och han visste om det. Han skulle gå vart Gud än sände honom och tala vad Gud än befällde honom. Jeremia kunde trotsa motstånd och fiendskap i förvissning att han utförde Herrens sak.

Men när Herren svarade Jeremia så svarade han också på det som rörde sig i Jeremias hjärta. Herren svarade på inte bara på det Jeremia uttryckt med sina ord utan också på det han kände i sitt hjärta. Jeremia kände fruktan. Och vem skulle inte göra det i hans situation? De profeter som levde under Manasse tid hade blivit dödade. Det visste Jeremia. Jesaja blev troligen dödad av Manasse. Jeremia skulle tala till ett folk som inte ville lyssna. Han skulle göra det under en tid då Gud verkställde sitt straff över synd och otro. Ingen blir förvånad om den unge Jeremia fylldes av fruktan. Han kunde säkert föreställa sig de svåra konsekvenserna av det uppdrag han fick. Men Herren sa till honom: *Frukta inte för dem, ty jag är med dig för att rädda dig, säger Herren.*

Vi har fått precis samma löfte från Herren. Ibland känner vi fruktan för människor, men vi behöver inte frukta. Det löfte Gud gav Jeremia finner vi på många ställen i GT. Det var inte bara profeterna som fick detta löfte. Gud hade också gett det till hela sitt folk Israel. Genom sin tjänare Mose hade Gud sagt: *”Var starka och frimodiga, var inte rädda eller förskräckta för dem. Ty Herren, din Gud, går själv med dig. Han ska inte lämna dig eller överge dig.”* (5 Moseboken 31:6) Författaren till Hebreerbrevet tillämpar detta löfte på den nytestamentliga kyrkan - på varje troende människa: *”Gud har själv sagt: Jag ska aldrig lämna dig eller överge dig. Därför kan vi frimodigt säga: Herren är min hjälpare, jag ska inte frukta.*

Vad kan en människa göra mig?” (Hebreerbrevet 13:5-6)

Guds löften är rätt medicin mot fruktan. På grund av Guds löften kan var och en av oss frimodigt säga: *Herren är min hjälpare, jag ska inte frukta.* Låt oss ta Jeremia till föredöme. Han blev frimodig i kraft av Guds löfte och kunde trotsa allt motstånd. Vi kan också vara lika frimodiga ty vi har fått samma löfte från Gud.

På ett åskådligt sätt klargjorde Herren för Jeremia vad det innebar att vara Herrens profet. Jeremia berättar: *Herren räckte ut sin hand, rörde vid min mun och sade till mig: ”Se, jag lägger mina ord i din mun. Jag sätter dig i dag över folk och riken, för att du ska rycka upp och bryta ner, förgöra och fördärva, bygga upp och plantera.”* Att vara Herrens profet innebär att tala Guds ord; och det är genom sitt ord Gud verkar. Guds ord rycker upp och bryter ned, bygger upp och planterar. Det var inte Jeremia själv som skulle åstadkomma allt detta. Det var Gud som skulle utföra allt detta genom sitt ord som han lagt i Jeremias mun.

Jeremia blev kallad att vara Herrens profet. Vi är inte kallade att vara profeter. Men vi är kallade att förkunna Guds väldiga gärningar. Gud säger ju genom aposteln Petrus: *Men ni är ett utvalt släkte, ett konungsligt prästerskap, ett*

heligt folk, ett Guds eget folk, för att ni ska förkunna hans härliga gärningar, han som har kallat er från mörkret till sitt underbara ljus. (1 Petrusbrevet 2:9)
Denna uppgift att förkunna innebär att vi ska vittna om vad Gud sagt och gjort. Vi ska inte hitta på något eller fabricera ett material som vi sedan ska framföra. Vi ska heller inte åstadkomma något i egen kraft. Vi ska helt enkelt föra vidare vad Gud redan sagt i sitt ord. Vi ska förkunna det Gud uppenbarat i Skriften om sig själv och sina härliga gärningar. Vi ska helt enkelt vara vittnen om vad sagt och gjort.

Fortfarande idag är det genom sitt ord, som förkunnas av människor, som Gud utför sitt mäktiga verk. *Tron kommer av predikan och predikan i kraft av Kristi ord.* Genom den förkunnelse som en människa framför så skapar Gud tro i en annan människas hjärta. Det är förunderligt men sant. En sådan uppgift har han gett oss. Också när vi vittnar om Kristus och förkunnar Guds härliga gärningar så kan det beskrivas som att rycka upp och bryta ned, bygga upp och plantera. Gud utför under än idag under genom sitt ord som förkunnas av människor.

Guds ord till Jeremia innebär också att vi själva ska läsa och lära oss det Gud talat genom sina profeter. Gud lade sina ord i Jeremias mun. Genom Jeremias ord verkade Gud på människors hjärtan och liv i hans samtid, men inte bara det. De ord Gud en gång lade i Jeremias mun blev bevarade för att komma också oss till del. Gud rycker fortfarande upp och bryter ned, bygger upp och planterar genom Jeremias ord. Genom Jeremias ord varnar Gud oss för syndens konsekvenser, kallar oss till omvändelse och tröstar oss med sina löften, så som han gjort idag. Liksom god mat måste njutas långsamt så bör Jeremias bok läsas långsamt och med eftertanke. Budskapet måste få tid att få fäste i våra hjärtan. Men då det gör det så ger det oss stor frimodighet att gå ut och förkunna Guds härliga gärningar bland människor som inte vill lyssna. Gud har gett oss samma löften som han en gång gav sin tjänare Jeremia. Han har utvalt också oss och vi tillhör honom. Det har han låtit oss få veta när vi döptes. Han är med oss för att rädda oss och vi står ständigt under hans beskydd - och han har ombetrott oss sitt livgivande ord som utför mäktiga under i människors hjärtan och liv. Amen

Låt oss be!

Herre vår himmelske Fader, gör oss frimodiga, så som du gjorde din tjänare Jeremia frimodig. I ditt ord har du uppenbarat din stora kärlek till oss. Du har utvalt oss i Kristus till dina barn. Du har i dopet gjort oss till dina barn. Detta skedde för att vi i ord och gärning skulle prisa den kärlek du skänkt oss i vår Frälsare Jesus Kristus. Låt nu inte människor få oss att tystna. Lär oss att tåligt lida konsekvenserna av en klar bekännelse. Vi har ju inget att frukta. Du är med oss för att hjälpa och rädda oss. Vår frälsning är säkert förvarad i din mäktiga hand. Amen.